

MATLOTLO A POROFENSE

LIMPOPO

PROVINCIAL GOVERNMENT
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

BUKANA YA KAROLO YA 14

**KA GA
MOLAO WA THOTLOETSO YA
PHITLHELELO YA TSHEDIMOSETSO WA
2000
(MOLAO NO. YA 2 WA 2000)**

KAROLO YA BORARO

LENANE LA DITENG

NO YA NTLHANA

TSEBE

1.	Matseno	3
2.	Taolelo ya peomolao	3
3.	Bolekanyetso jwa tiriso	3
4.	Go nna teng ga bukana	3
5.	Thulaganyo ya tiro	4
6.	Ponelopele, maikaelelo, ditiro le ditirelo tsa lefapha	4
6.1.	Ponelopele	4
6.2.	Maikaelelo	4
6.3.	Ditiro	4 – 6
6.4.	Ditirelo	6
7.	Dintlha tsa kgolagano tsa motlhankedi wa tshedimosetso	7
8.	Tlhaloso le phitlhelelo ya kaedi	8
9.	Tlhabololo ya bukana	8
10.	direkhoto	9
10.1.	Tlhaloso ya ntlha le ditlhopha tsa direkhoto tse di tshotsweng ke lefapha	9 – 10
10.2.	Direkhoto tse di leng teng ka tlhamalalo	10 – 11
11.	Mokgwatsamaiso wa kopo	11
12.	Mabaka a kganelo ya phitlhelelo ya direkhoto	11
13.	Dituelo tse di duelwang tsa kopo le kitsiso ya Tshwetso ya phitlhelelo	11 – 12
14.	Dipaakanyo tse di teng tsa go dira kgotsa go retelelwa ke go dira 12	
15.	Dituelo tse di beilweng mo karolo II ya kitsiso 187 mo	

Bukeng ya Puso ya 15 Tlhakole 2002	13 – 14
16. Diforomo tse di beilweng tsa phitlhelelo ya direkhoto	15 - 19

1. MATSENO

Matlotlo a Porofense ya Limpopo a tlhomilweng ka Sedimonthole 2004 morago ga mafapha a le mabedi a maloba (ona ke Lefapha la Ditšhelete le Tlhabololo ya Ikonomi) a kopanngwa.

Molao wa Thotloetso ya Phitlhelelo ya Tshedimosetso wa 2000 (Molao No.2 wa 2000) (Molao) o phasaladitswe ka Mopitlwe 2001 go rotloetsa loago lwa Aforikaborwa mo baagi botlhe ba nang le phitlhelelo e e botlhokwa ya tshedimosetso, go ba kgonisa go diragatsa ka botlalo ditshwanelo tsa bona le go rotloetsa setso sa bosenangbofitlha le go rwala maikarabelo mo maphateng a puso le a poraefete.

2. TAOLELO YA PEOMOLAO

Bukana e e rulagantswe ka Karolo ya 14 ya Molao.

3. BOLEKANYETSO JWA TIRISO.

Bukana e dira go badiri botlhe ba Lefapha.

Khopi ya bukana e e teng go bonwa go sa duelwe sepe. Gape e ka lebelelwa mo webosaeteng ya Puso ya Limpopo (www.limpopo.gov.za).

4. GO NNA TENG GA BUKANA

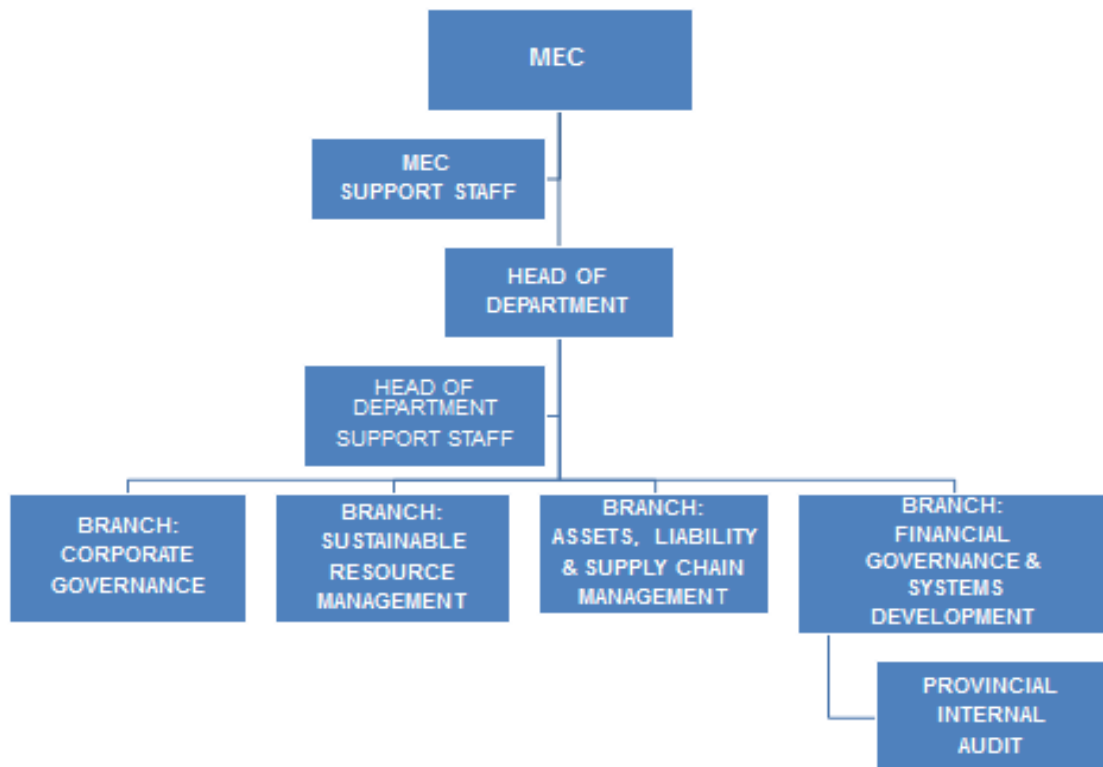
Bukana e tla diriwa teng ka dipuo tse di latelang:

- Seesimane

- Seaforikanse
- Sepedi
- Seveda
- Setsonga

5. THULAGANYO YA TIRO

Ela tlhoko gore mafoko a a ka fa gare ga thulaganyo a tshwanetse go fetolwa

6. PONELOPELE, MAIKAELELO, DITIRO LE DITIRELO TSA LEFAPHA

6.1. PONELOPELE

Kgaiso mo Tsamaisong ya Didirisiwa tsa Puso tsa tlhabololo ya Ikonomiboago.

6.2. MAIKAELELO

Maatlafatsa Puso ya Porofense le ya Selegae ka thebolelo e e tsweleng ya ditirelo le go busa go go siameng le tsamaiso e e siameng ya didirisiwa tsa puso.

6.3. DITIRO

Ditiro tse di latelang tsa Lefapha di beilwe ke karolo ya 18(1) le (2) ya Molao wa Tsamaiso ya Ditšhelete tsa Puso wa 1999 (Molao wa No. ya 1 wa 1999):

“(1) Matlotlo a porofense a tshwanetse go-

- (a) rulaganya tekanyetsokabo ya porofense;
- (b) laola tiriso ya porofense
- (c) rotloetsa le go diragatsa bosenangbofitlha le tsamaiso e e nonofileng ya lotseno, tshenyegelo, dithoto le melato ya mafapha a porofense le ditheo tsa puso tsa porofense; le
- (d) go netefatsa gore dipholisi tsa ditšhelete ga di gobebele ka go se amogesege dipholisi tsa bosetšhaba tsa ikonomi.

(2) Matlotlo a porofense –

- (a) a tshwanetse go neela ditaelo tsa matlotlo a porofense tse di sa tsamaelaneng le Molao wa Tsamaiso ya Ditšhelete tsa Puso (PFMA);
- (b) a tshwanetse go diragatsa PFMA le ditlwalelo le dikaelo dingwe le dingwe tse di beilweng tsa bosetšhaba le tsa porofense, go akaretsa tiro nngwe le nngwe le thulaganyo e e tshwananang ya tlhophelo, mo mafapheng a porofense;
- (c) a tshwanetse go obamela Molao wa Karoganyo ya Lotseno ka ngwaga, le go lebelela le go tlhatlhoba tiriso ya Molao oo mo ditheong tsa puso tsa porofense;
- (d) a tshwanetse go lebelela le go tlhatlhoba tiriso kwa ditheong tsa puso tsa porofense ya ditlwalelo le dikaelo tsa bosetšhaba le tsa diporofense;

- (e) a ka thusa mafapha a porofense le ditheo tsa puso tsa porofense go oketsa kitso go tsamaisa ditšhelete ka bokgoni, nonofo le bosenangbofitlha;
- (f) a ka tlhotlhomisa thulaganyo nngwe le nngwe ya tsamaiso ya ditšhelete le taolo ya ka fa gare e e dirisiwang ke lefapha la porofense kgotsa setheo sa puso sa porofense;
- (g) a ka tsenagare ka go tsaya dikgato tse di maleba, tse di ka akaretsang go tshwara matlole, go rarabolola tlolo e e masisi kgotsa e e tswelelang ya PFMA ka lefapha la porofense kgotsa setheo sa puso sa porofense;
- (h) a tshwanetse go tlamela ka bonako tshedimosetso nngwe le nngwe e e tlhokwang ke Matlotlo a Bosetšhaba go ya ka PFMA; le
- (i) a ka dira sengwe le sengwe se se tlhokegang go diragatsa maikarabelo a ona ka nonofo.'

6.4. DITIRELO

Lefapha le aba ditirelo tse di latelang mo setšhabeng ka kakaretso:-

6.4.1. Tlhabololo ya Thulaganyo ya Badiri

- Tlamelo ya dibasari go ya ka ditlhoko tsa tlhabololo ya bokgoni mo Lefapheng
- Tlamelo ya ithutelotirong/borutwatiro ka dikhosho tse di maleba mo Lefapheng
- Tshwaraganyo ya lenane

6.4.2. Tsamaiso ya Tsweletso ya Didirisiwa

- Tshwara Patlisiso le Tshekatsheko tsa Ikonomiboago ya Porofense le Mmasepala; le
- Tlhama Tekanyetsokabo ya Porofense
- Lebelela Tekanyetsokabo le Tshenyegelo tsa Porofense le Mmasepala

6.4.3. Puso ya Ditšhelete le Tlhabololo ya Dithulaganyo

- Netefatsa tlamelo ya Ditirelo tsa Palotlotlo mo Mafapheng a Porofense le mo Dimmasepaleng
- Netefatsa tlhabololo le tiriso ya Dithulaganyo tsa Ditšhelete mo Mafapheng a Porofense le mo Dimmasepaleng

6.4.4. Tsamaiso ya Dithoto, Melato le Tshenkelo

- Tsamaisa taolo e e nonofileng gape e e kgonang ya Dithoto tse di Tshwaregang le tsa Ditšhelete mo Mafapheng a Porofense le mo Dimmasepaleng
- Tsamaisa taolo e e nonofileng gape e e kgonang ya Melato mo Mafapheng a Porofense le mo Dimmasepaleng
- Netefatsa Tsamaiso ya Tshenkelo mo Dimmasepaleng le mo Mafapheng a Porofense

7. DINTLHA TSA KGOLAGANO TSA MOTLHANKEDI WA TSHEDIMOSETSO

Tlhogo ya Lefapha ke Motlhankedi wa Tshedimosetso go ya ka Molao.

Motlhankedi wa Tshedimosetso: Tlhogo ya Lefapha
Nomoro ya Mogala : (015) 298 7000
Imeile : io@treasury.limpopo.gov.za

Motlatsa Motlhankedi wa Tshedimosetso :Motsamaisi wa Direkhoto
Nomoro ya Mogala : 015 298 7000
Imeile : dio@treasury.limpopo.gov.za

Nomoro ya Fekese : 015 295 7010

TSHEDIMOSETSO YA KAKARETSO

Aterese ya Poso
Private Bag X9486
POLOKWANE
0700

Diaterese tsa Mmila
46 Hans van Ransburg Street
POLOKWANE
0700

Dinomoro tsa Mogala (Switch Board)
(015) 298 7000

Nomoro ya Fekese
(015) 295-7010

8. TLHALOSO LE PHITLHELELO YA KAELO

Karolo 10 ya Molao e tlamela kaelo ya ka moo Molao o dirisiwang ka teng Dikhopi di teng gape mo diatereseng tse di latelang:

Khomišene ya Ditshwanelo tsa Botho ya Aforikaborwa:

Yuniti ya PAIA

Lefapha la Patlisiso le Ditokomane

Aterese ya poso: Private Bag X 2700

Houghton

2041

Mogala: 011-484 8300

Fekese: 011 484 1360

Webosaete: www.sahrc.org.za

Imeile: PAIA@sahrc.org.za

9. TLHABOLOLO YA BUKANA

Lefapha le ka tlhabolola le go phasalatsa bukana ya lona e e kailweng mo karolwana ya (1) ya Karolo ya 14 ka dikgaotso tse di sa feteng ngwaga fa go tlhokega.

10. DIREKHOTO

10.1 TLHALOSO YA DINTLHA LE DITLHOPHA TSA DIREKHOTO TSE DI TSHOTSWENG KE LEFAPHA

Ka maikemisetso a go tsamaisa kopo go ya ka Molao, dintlha le ditlhopha tsa direkhoto tse di tshotsweng ke lefapha ke tse di latelang: (Karolo ya 14 (1)(d))

SETLHOGO	TIRO	SETLHOPHA SA DIREKHOTO
Tsamaiso ya Ditšhelete.	Thebolo ya ditirelo tsa Ditšhelete, Pabalesego le Taolo ya Kotsi.	• Dipegelo tsa tekanyetsokabo le disapomišene tsa Letlhomeso la Tshenyegelo ya Pakagare (MTEF). • Dipolelo tsa Lotseno, Banka, Madi le tuelo ya diakhaonto. • Tsamaiso ya Tshenkelo Dipeelelo le ditopokabelo tsa dithoto/ditirelo.

		• Rejisetara ya dithoto.
Ditirelo tsa Tshwaraganelo.	Tlamelo ya ditirelo tsa tshwaraganelo tse di siameng.	• Dikopo tsa tiro. • Thulaganyo ya togamaano ya thulaganyo ya badiri le difaele tsa badiri. • Thulaganyo ya khunologo le direkhoto. • Thulaganyo ya tlabololo ya bokgoni. • Didirisiwa tse di bolokang tiro le direkhoto tsa ditlhaeletsano. • Dipegelo tsa ngwaga go Khomišene ya Ditshwanelo tsa Botho ya Aforikaborwa (SAHRC) le dipegelo tsa kotara go Kantoro ya ga Tonakgolo (i.r.o. bukana ya PAIA) • Direkhoto tsa didirisiwa tsa thekenoloji ya Tshedimoseiso le badirisi. • Dijenale tsa Molao le Tiro Molao wa Dikamano. • Dipegelo tsa tlhatlhobo ya Pabalesego le MISS
Thulaganyo ya togamaano le kgokagano.	Tsamaiso ya thulaganyo ya togamaano, manane le ditlhaeletsano	• Dipegelo tsa tokafatso ya thebolo ya tirelo. • Direkhoto tsa Lenane la Thuso ya Badiri (EAP). • Dipegelo tsa HIV-AIDS. • Dipegelo tsa Baagi • Dipegelo tsa tiragatso ya lefapha. • Thulaganyo ya Tiro • Dipholisi tsa Lefapha • Makwalotshedimoseiso. • Thulaganyo ya Togamaano ya Lefapha • Dibukana tsa Mokgwatsamaiso/Tsweletso

Tsamaiso ya Tsweletso ya Didirisiwa	Tsamaiso ya Ditheo tsa Porofense le Tekanyetsokabo le Tshenyegelo tsa Mmasepala	• Pegelo ya lotseno • Dipholisi tsa lotseno • Pegelo ya Tekanyetsokabo le Tshenyegelo ya Porofense le Setheo sa Puso
Puso ya Ditšhelete le Tlhabololo ya Thulaganyo	Tsamaiso ya Ditirelo tsa Palotlotlo le Tlhabololo ya Dithulaganyo mo Mafapheng a Porofense	• Dipholisi • Ditemoso tsa tiro

10.2 DIREKHOTO TSE DI TENG KA TLHAMALALO (karolo ya 14 (1) (e))

Direkhoto tse di latelang di teng kwa ntle ga gore motho a kope phitlhelelo go ya ka Molao:-

- Thulaganyo ya Tiro
- Dinomoro tsa kgolagano tsa Lefapha
- Diforomo tsa kopo ya tiro
- Dipholisi tsa Lefapha
- Melao le Melawana e e busang taolelo ya lefapha
- Dibukana tsa Mokgwatsamaiso/Tsweletso
- Pegelo ya baagi.
- Dikemo tsa Tirelo.
- Tšhata ya thebolo ya tirelo.
- Thulaganyo ya togamaano.
- Makwalotshedimosetso.
- Diphamfolete tsa metheo ya Batho-Pele
- Pegelo ya ngwaga
- Puo ya Tekanyetsokabo
- Kaedi ya baagi
- Dipolelo tsa tekanyetsokabo
- Tshekatsheko ya tekanyetsokabo le tshenyegelo
- Tekanyetso ya dikokeletso tsa tuelo le dirasiti

- Alemanaka ya Ditiragalo tsa Lefapha

Direkhoto tse di fa godimo di teng mo weposaeteng ya Puso ya Porofense ya Limpopo, www.limpopo.gov.za

11. MOKGWATSAMAISO WA KOPO

- Karolo 18 ya Molao e tlamela ditlhokego tsa mokgwatsamaiso wa phitlhelelo ya rekhoto ya lephata la puso
- Mokopi o tshwanetse go dirisa foromo (Foromo ya A) e e gatisitsweng mo Bukeng ya Puso (Govenrment Notice R187 ya 15 Tlhakole 2002).

12. MABAKA A KGANELO YA PHITLHELELO YA REKHOTO

- Kgaolo 4 ya Molao e tlamela mabaka a kganelo ya phitlhelelo ya rekhoto

13. DITUELO TSE DI DUELWANG TSA KOPO LE KITSITSO YA TSHWETSO YA PHITLHELELO

- Mokopi yo o batlang phitlhelelo ya rekhoto e e nang le tshedimose tso ya sebele
ka ga mokopi yoo ga a tlhokege go duela tuelo ya kopo. Bakopi botlhe ba bangwe
ba tshwanetse go duela tuelo ya kopo ya R35.
- Motlhankedi wa Tshedimose tso o tshwanetse go itsise mokopi (kwa ntle ga mokopi ka sebele) ka kitsiso, a kopa mokopi go duela tuelo ya kopo e e beilweng (fa e le teng) le dipositi (fa e le teng) pele ga go tswelediwa kopo go ya pele.
- Mokopi a ka tlhoma boikuelo jwa ka fa gare, fa go leng maleba teng, kgotsa kopo kwa kgotlatshekelo kgatlhano le thennere kgotsa go duela tuelo.
- Morago ga gore Motlhankedi wa Tshedimose tso a dire tshwetso ya kopo, mokopi o tshwanetse go itsisiwe ka ga tshwetso eo ka tsela e mokopi a batlileng go itsisiwe ka teng.

- Fa kopo e neetswe tuelo e nngwe ya phitlhelelo e tshwanetse go duelwa ya nako ya go tlhagisa, batla le go rulaganya e e tlhokegang e e okeditsweng ya diura tse di supilweng tsa go batla le go rulaganya rekhoto gore e senolwe.
- Phitlhelelo ya rekhoto e tla tshwarwa go fitlha dituelo tse di teng di duelwa.

**14. DIPAAKANYO TSE DI TENG TSA GO DIRA KGOTSA
GO RETELELWA GO DIRA [Karolo ya 14(1)(h)]**

- Boikuelo jwa ka fa gare kgatlhanong le tshwetso ya ga Motlhankedi wa Tshedimosetso kgotsa Motlatsa Motlhankedi wa Tshedimosetso e ka tlhomiwa le MEC wa Lefapha, kgotsa motho yo o neilweng maemo ke MEC, ka mabaka mangwe le mangwe a a latelang:
 - Kganelo ya go neelana ka phitlhelelo; kgotsa
 - Tshwetso e e tseilweng go ya ka karolo ya 22, 26(1) kgotsa ya 29(3)
- Karolo ya 4, Kgaolo ya 1 ya Molao e tlamela mekgwatsamaiso e e tla latelwang mo boikuelong jwa ka fa gare kgatlhanong le ditshwetso tsa ga motlhankedi wa tshedimosetso wa maphata a a rileng a puso

**15. DITUELO TSE DI BEILWENG MO KAROLONG YA II YA KITSISO YA 187
MO BUKENG YA PUSO YA 15 TLHAKOLE 2002**

**N.B. Diforomo le thulaganyo ya dituelo tse di beilweng ke Molao
di teng mo weposaeteng ya Lefapha
la Bosiamisi le Tlhabololo ya Molaotheo**

(www.doj.gov.za) mo karolong ya melawana.

1. Tuelo ya khopi ya bukana jaaka go tlhalositswe mo molawaneng wa 5(c) ke R0,60 photokhopi ya tsebe ya bogolo jwa A4 kgotsa karolo ya yona.
2. Dituelo tsa go tlhagisa gape tse di kailweng mo molawaneng wa 7(1) ke tse di latelang:

(a). Fothokhophi ya tsebe ya bogolo jwa A4 kgotsa	
karolo ya yona	R0,60
(b). Khophi nngwe le nngwe e e gatisitsweng ya tsebe ya bogolo jwa A4 kgotsa karolo	
ya yona e e tshotsweng mo khomputareng kgotsa mo eleketeroniking kgotsa mokgwa o o buisegang wa	
Motšhine	R0,40
(c). khophi mo khomputareng ka mokgwa o o buisegang mo	
disiking ya setifi	R5,00
(ii) disiking e e kitlaneng	R40,00
(d). (i) Kwalololo ya ditshwano tsa pono,	
ya tsebe ya bogolo jwa A4 kgotsa karolo ya yona	R22,00
(ii)Khophi ya ditshwano tsa pono	R60,00
(e). (i) Kwalololo ya rekhoto ya theetso, ya tsebe ya bogolo jwa A4 kgotsa karolo ya yona	R12,00
(ii) Khophi ya rekhoto ya theetso	R17,00

3. Tuelo ya kopo e e duelwang ke mokopi mongwe le mongwe, kwa ntle ga mokopi ka sebele, yo o kailweng mo molawaneng wa 7 (2) ke R35,00.
4. Dituelo tsa phitlhelelo tse di duelwang ke mokopi yo o kailweng mo Molawaneng wa 7(3) ke tse di latelang:

4.1

--

(a) Fothokhophi ya tsebe ya bogolo jwa A4 kgotsa	
karolo ya yona	R0,60
(b) Khophi nngwe le nngwe e e gatisitsweng ya tsebe ya bogolo jwa A4	
kgotsa karolo	
ya yona e e tshotsweng mo khomputareng kgotsa mo eleketeroniking kgotsa	
mokgwa o o buisegang wa	
Motšhine	R0,40
(c) Khophi e e mo khomputareng ka mokgwa o o buisegang mo –	
disiking ya setifi	R5,00
(ii) disiking e e kitlaneng	R40,00
(d)	
(i) Kwalololo ya ditshwano tsa pono,	
ya tsebe ya bogolo jwa A4 kgotsa karolo ya yona	R22,00
(ii)Khophi ya ditshwano tsa pono	R60,00
(e)	
(i) Kwalololo ya rekhoto ya theetso,	
ya tsebe ya bogolo jwa A4 kgotsa karolo ya yona	R12,00
(ii) Khophi ya rekhoto ya theetso	R17,00
(f) Go batla le go rulaganya rekhto gore e senolwe, R15,00	
ura nngwe le nngwe kgotsa karolo ya ura, go sa akarediwa ura ya ntlha	
e e tlhokegang go amogelesegile go batla le go rulaganya goo.	

4.2 Ka maitlhommo ka karolo 22(2) ya Molao tse di latelang di a dira:

- (a) Diura di le thataro tse di tla fetwang pele ga dipositi e duelwa; le
- (b) nngwetharong ya tuelo ya phitlhelelo jaaka dipositi ke mokopi.

4.3 Tuelo ya go posa e e duelwang fa khophi ya rekhoto e tshwanetse go posediwa mokopi.

16. DIFOROMO TSE DI BEILWENG TSA PHITLHELELO YA DIREKHOTO

MATLELELO YA B YA KITSISO YA 187 MO BUKENG YA PUSO KA 15 TLHAKOLE 2002

FOROMO YA A

KOPO YA PHITLHELELO YA REKHOTO

(Karolo ya 18(1) ya Molao wa Thotloetso ya Phitlhelelo ya Tshedimose tso wa 2000 (Molao No. ya 2 wa 2000))

[Molawana wa 2]

KOPO YA PHITLHELELO YA REKHOTO	
E DIRISIWA KE LEFAPHA	Nomoro ya kaelo
Kopo e amogetswe ke: -	
Leina:.....	
Maemo:.....	
Letlha:.....	
Lefelo:.....	
Tuelo ya kopo (fa e le teng):R	
Dipositi (fa e le teng): R	
Tuelo ya phitlhelelo: R	
.....	
TSHAENO: MOTLHANKEDI WA TSHEDIMOSE TSO/MOTLATSA MOTLHANKEDI WA TSHEDIMOSE TSO	

A. Dintlha tsa lephata la puso

MOTLHANKEDI TSHEDIMOSE TSO	WA	ATERESE
-------------------------------	----	---------

MOTLHANKEDI TSHEDIMOSETSO	WA Private Bag X9486 POLOKWANE 0700 MOGALA NO.: +27 15-298 7000 FEKESE NO.: +27 15- 293-8319 Imeile: io@treasury.limpopo.gov.za
MOTLATSA MOTLHANKEDI WA TSHEDIMOSETSO	ATERESE
MOTLATSA MOTLHANKEDI WA TSHEDIMOSETSO	Private Bag X9486 POLOKWANE 0700 MOGALA: NO.: +27 15-298 7000 FEKESE : NO.: +27 15 298 7010 Imeile: dio@treasury.limpopo.gov.za
Tshedimosetso ya kakaretso:	Diaterese tsa Mmila: - 46 Hans van Ransburg Street POLOKWANE 0700 weposaete: www.limpopo.gov.za Aterese ya Poso: - Private Bag X9486 POLOKWANE 0700 Mogala: +27 15 298 7000 Fekese: +27 15 295 7010

B. Dintlha tsa motho yo o kopang phitlhelelo ya rekhoto

(a) Tlamela dintlha ka botlalo tsa rekhoto tse go kopiwa phitlhelelo ya tsona, go akaretsa nomoro ya kaelo fa o e itse, go kgonisa gore rekhoto e bonwe.

(b) Fa sebaka se se tlametsweng se sa lekana, tsweetswee tswelela mo foleong e e kwa thoko mme o e tshwaraganye le foromo e. Mokopi o tshwanetse go saena difoleo tsa tlaleletso.

TLHALSO YA DIREKHOTO:.....

.....

.....

NOMORO YA KAELO:.....(fa e le teng)

DINTLHA DINGWE LE DINGWE TSA REKHOTO GO YA
PELE.....

.....

E. Dituelo

(a) Kopo ya phitlhelelo ya rekhoto, kwa ntle ga rekhoto e e nang le tshedimosetso ya sebele ka ga wena, e tla tswelediwa fela morago ga gore tuelo ya kopo e duelwe.

(b) O tla itsisiwe ka bokanakang jo bo tlhokegang go duelwa jaaka tuelo ya kopo.

(c) Tuelo e e duelwang ya phitlhelelo ya rekhoto e ikaegile ka mokgwa o phitlhelelo e tlhokegang ka ona le nako e e amogelesegileng e e tlhokegang ya go batla le go rulaganya rekhoto.

(d) Fa o siamelwa ke kgololo ya tuelo ya tuelo nngwe le nngwe, tsweetswee tlhalosa lebaka la yona.

Lebaka la kgololo mo go dueleng

tuelo:.....

.....

.....

F. Foromo ya phitlhelelo ya rekhoto

Fa o thibelwa ke bogole go buisa, go lebelela kgotsa go reetsa rekhoto ka mokgwa o phitlhelelo e tlametsweng ka ona mo 1 go fitlha go 4 fa tlase, tlhalosa bogole jwa gago mme o supe gore rekhoto e tlhokega ka mofuta ofe.

Bogole:	Mokgwa o rekhoto e tlhokegang ka ona:
---------	---------------------------------------

Tshwaya lebokoso le le maleba ka "X".

DITEMOSO:

(a) Ka moo o supileng gore phitlhelelo e tlhokega ka teng go ikaegile ka mokgwa o rekhoto e leng teng ka ona.

(b) Mokgwa o phitlhelelo e kopilweng ka ona o ka ganelwa go ya ka mabaka a a rileng. Fa go ntse jalo o tla itsisiwe fa phitlhelelo e tla neelwa ka mokgwa o mongwe.

c Tuelo e e duelwang ya phitlhelelo ya rekhoto, fa e le teng, e tla tlhomamisiwa ka bontlhanngwe ke mokgwa o phitlhelelo e kopiwang ka ona.

1. Fa rekhoto e le ka mokgwa o o kwadilweng kgotsa o o gatisitsweng-

	khophi ya rekhoto*		tlhatlhobo ya rekhoto
--	--------------------	--	-----------------------

2. Fa rekhoto e na le ditshwano tsa pono -

(se se akaretsa ditshwantsho, diselaete, dikgatiso tsa video, ditshwano tse di didirilweng ka khomputara, dithalo, jj.)

	lebelela ditshwano		khophi ya ditshwano*		kwalololo ya ditshwano*
--	--------------------	--	----------------------	--	-------------------------

3. Fa rekhoto e na le mafoko a a gatisitsweng kgotsa tshedimosetso e e ka tlhagisiwang ka modumo

	reetsa tselanamodumo (khasete ya theetso)		kwalololo ya tselanamodumo* (tokomane e e kwadilweng kgotsa e e gatisitsweng)
--	---	--	--

4. Fa rekhoto e tshotswe mo khomputareng kgotsa mo eleketeroniking kgotsa mokgwa o o buisegang wa motšhini-

	khophi e e gatisitsweng ya rekhoto*		khophi e e gatisitsweng ya tshedimosetso e e ntshitsweng mo rekhotong*		khophi ka mokgwa o o buisegang mo khomputareng* (setifi kgotsa disiki e e kitlaneng)
*Fa o kopile khopi kgotsa kwalololo ya rekhoto (kwa godimo), a o eletsa gore khopi kgotsa kwalololo e posediwe kwa go wena? Tuelo ya go posa e a duelwa.					EE NNYAA
<i>Tlhokomela gore fa rekhoto e se teng ka puo e o e ratang, phitlhelelo e ka neelwa ka puo e rekhoto e leng teng ka yona.</i>					
O ka rata rekhoto ya gago ka puo efe? :					

G. Kitsiso ya tshwetso malebana le kopo ya phitlhelelo.

<i>o tla itsisiwe ka lekwalo gore kopo ya gago e rebotswe/ganetswe. Fa o rata go itsisiwe ka yona ka mokgwa mongwe, tsweetswee totobatsa mokgwa mme o tlamele dintlha tse di tlhokegang go kgonisa kobamelo ya kopo ya gago.</i>
--

O tla rata go itsisiwe ka ga tshwetso malebana le kopo ya gago ya phitlhelelo ya rekhoto jang?

.....

E saenilwe kwa (Letsatsi) la (Kgweedi) 20.....

TSHAENO YA MOKOPI/MOTHO YO GO DIRIWANG KOPO MO BOEMONG JWA GAGWE